

DOMOVINA

lihaaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

„Spodnještajerski jubilejski zaklad“.

Zadnjo spomlad razglasil je odbor za nabiranje imenovanega zaklada oklic, s katerim se vabijo rojaki slovenski, da prinašajo doneske za štipendije v spomin petdesetletnice vlade ljudomilega našega presvitlega cesarja. Tem štipendijam je namen, podpirati revne pa pridne slovenske dijake — po potrebi, in tako dolgo — da dobijo plačano javno službo, je torej dobro in blago delo, koristno za ljudstvo in državo.

Visoka c. kr. vlada je nabiranje denarjev v ta namen dovolila.

Dosedaj je došlo nekaj čez 2000 gld. denarja omenjenemu zakladu v roke gospoda dra. Ivana Dečka v Celji.

To pa je mnogo premajhna svota in štajerski Slovenci moramo skrbeti, da spravimo omenjeni jubilejski štipendijski zaklad najmanj na desetkratni iznesek dosedaj nabranega kapitala, torej vsaj na 20.000 gld., ki bode potem na leto nesel, ako samo 4% ne obresti računimo, 800 gld., tako, da bode mogoče vendar nekoliko, če tudi majhno število pridnih dijakov v dobi študij podpirati in tako izrežati nam državne služabnike vseh strok, ki bodo znali občevati z nami v našem jeziku, ki bodo kot kri naše krvi imeli vroče srce za nas in naše potrebe.

S tem namenom bomo pospeševali tako koristi svoje, kakor nalogo in prid celokupne nam avstrijske države, ki ima delati v blagor vseh prebivalcev svojih, kakor vsaka država osnovana po načelih krščanstva in pravičnosti.

Ob enem pa izražamo z ustanovitvijo takega zaklada hvaležno udanost visokemu vladarju, cesarju Francu Jožefu I.

Plemenita misel takega zaklada združila je slovenske može duhovskega in posvetnega stanu v nabiralni odbor, v katerem so, kakor

znano, gospodje: Mihael Vošnjak, kot predsednik, dr. Jos. Sernec, kot njegov namestnik, dr. Ivan Dečko, kot blagajnik, Lovro Baš, kot tajnik, opat Franc Ogradi, častni kanonik in dekan Anton Hajšek, c. kr. šolski svetnik Ivan Krušič, dr. Jos. Vrečko in Dragotin Hribar, kot odborniki.

Narodna in ob enem državljanska dolžnost vseh Slovencev je dajati doneske k „Spodnještajerskemu jubilejskemu zakladu“, da doseže svoto, ki bode delala čast njegovemu namenu!

Opominjamo zato prav prijazno vse slovenskoštajerske okrajne zastope in občinske odbore, naj ne pozabijo pri proračunu za leto 1897. postaviti med potrebščine tudi primeren donesek za naš jubilejski zaklad. Bodi pa ta zaklad tudi na srce položen vsakemu posamezniku, vsakemu društvu, posebno tudi vsakemu, ki odločuje s svojim premoženjem za svojo smrt!

Vsak, še tako majhen donesek bo prišel na dobro in bo hvaležno sprejet in g. dr. I. Dečko ga bode izkazal, kakor dosedajne doneske, v javnih listih!

Pričakujemo za to obilnih prirastkov za naš zaklad v slavo presvitlega cesarja in v blagor milega nam naroda!

Slovenci in sedanja vlada.

Grof Badeni vlada že čez jedno leto, a vendar še dandanes nikdo ne ve, kakšen je program njegove vlade v narodnostnem oziru. Poleg tega pa ne moremo reči, da bi grof Badeni bil preveč zapet, temveč mož jako rad govori v zbornici poslancev in odsekih in pojasnjuje svojo politiko, dela obljube in poklone na vse strani, a iz vsega njegovega govorjenja pa nikdo ne more posneti, kaj da misli. On se prav zares z velikim uspehom ravna po diplomatičnem reku, da je Bog dal človeku jezik, da ž njim svoje misli zakriva.

Ko je bil grof Badeni na Kranjskem in Primorskem, je kazal mnogo naklonjenosti do Slovencev. Mnoge njegove besede so vzbujale nade, to tembolj, ker se je ministerski predsednik na Kranjskem bil prepričal, da kranjsko nemštvo ni več činitelj, s katerim bi se resno moglo poštovati v politiki, in da primorski Italijani dejanski hrepene po združenju z italijansko kraljevino. Pa ne le ministerski predsednik, temveč tudi drugi ministri so ob raznih priložnostih imeli za Slovane dosti prijaznih besed.

Pravosodni minister grof Gleispach je priznal, da sodniško poslovanje s tolmači ne daje nobenega jamstva za dobro pravosodje, obljubil je celo, da bode takim nenaravnim razmeram po možnosti odpomogel. Nedavno je pa celo minister Gautsch pokazal Slovanom prijaznejše lice. V proračunskem odseku je jako laskavo govoril o češkem napredku in jim zopet obljubil, da bode gledal, da se osnuje češko ali dvojezično vseučilišče na Moravskem in pa češka tehnična visoka šola v Brnu, ker je češka tehnična visoka šola v Pragi prenapolnjena. Tako prijaznih besed bi ne bili pričakovali od ministra, ki je v svojem času bil s svojim premeščevalnim ukazom odpravil mnogo čeških gimnazij in realk. Seveda minister ni povedal, kdaj misli osnovati omenjeni šoli in to daje njegovim prijaznim besedam mnogo veljave. Sedaj je še v skrbi za potrebne učne moči. Minister Gautsch je pa tudi odločno zazvrnil Fuxov predlog proti celjski dvojezični gimnaziji, dasi je dobro vedel, da bi bil v tem oziru z nekoliko laskavimi besedami lahko potolažil levičarje. Da je le rekel, da se ta zavod odpravi, ako ne bode zadoščal svoji nalogi in se pokaže, da ni bil potreben, bi bili levičarji iz tega hitro napravili velik uspeh svoje stranke. Tega pa minister Gautsch ni storil, temveč o odpravi tega zavoda ni hotel nič slišati. Jeden del levičarjev je prestopil v opozicijo,

LISTEK.

Poročilo o gmotnem stanju ljudskošolskega učitelja.

Govoril pri glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji Jernej Ravnikar.

Minulo je pet let, odkar sem govoril pri tretjem glavnem zboru „Zaveze“ v Trstu „o socialnih razmerah slovenskega učiteljstva“ splošno in v obče. Takrat sem Vam, dragi sotrudniki in mile sotrudnice, drastično slikal naš položaj v javnem življenju — posebno pa sem odkrival krivice, ki se godé slov. učiteljstvu gledé letnih plač! V resnici, naše izborne plače napotile so me zopet govoriti javno na tem mestu v prisotnosti zbranega slovenskega učiteljstva iz vseh slovenskih pokrajin, ki je prihitelo semkaj v tolikem številu: od južnega podnebja iz tužne Istre, od sinje Adrije, od prijaznih štajerskih gor in iz čudotvorne Kranjske. Tudi mnogo ljubih tovarišev-gostov iz sosednega hrvaškega Primorja in celó odposlanec „Zaveze čeških učiteljskih društev“ prišel je k nam drage volje, da nas počasté s svojo prisotnostjo ter da se

divijo z nami vred „o našem sijajnem gmotnem stanju na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja“.

Naravnost rečem, da je sramota za vse učiteljstvo, da se more že nad 25 let boriti za zboljšanje svojega gmotnega stanja. Vzlic temu, da nam zakon odločno jamči toliko letnih dohodkov, da bi zamogli stanu dostojno živeti in preskrbovati svojo rodbino tako, kakor bi bilo častno za ljudskega učitelja — ter vkljub vsem svojim prošnjam, ki jih pošiljamo že leta in leta deželnim zborom, ostalo je do danes pri starem — in po nekaterih deželah je celó še slabše, kakor je bilo poprej.

Vsi naobraženi stanovi prosijo pomoči, kajti ne morejo shajati, ker draginja je od leta do leta večja. Država tudi namerava svojim uradnikom zboljšati plače, dasi se naše s temi po stari uravnavi nikakor ne morejo primerjati, kajti vsak najnižji državni uradnik ima več dohodkov na leto, kakor najboljše plačani ljudski učitelj. Še celó državni služabniki kakor: finančni stražniki, orožniki ali žandarji, sodnijski sluge itd. niti ne omenjam, ki pa so vendar na bolj

šem kot mi ljudski učitelji. — Sicer pa učitelji napovedanih stanov nikakor ne zavidamo gledé letnih dohodkov, kaj še, privoščimo vsem iz srca ter želimo, da bi imeli še boljše. Vsaj ves svet vendar zna, da učitelj vzgojitelj, največji trpin za priprostim delavcem, nima v svojem srcu zavisti, nasprotno on le želi, da bi bil ves človeški rod srečen in zadovoljen — Da, trpini smo v pravem pomenu besede, ki se trudimo od zore do mraka s poukom in vzgojo nam izročene mladine. Toda ne samo to, narod tirja od nas še mnogo več: učitelj mora biti kmetovalec, orgljavaec, pevovodja, duša raznih društev itd. itd., za kar ga pa narod prav po hlapčevski plačuje z borimi 300 gld. — oziroma s 400, 500, a redko 600 gld. letne plače! Ni čuda torej, ako ljudskega učitelja navdaja obup in žalost, ko vidi, koliko se mu je truditi za pičlo plačo navadnega težaka! Pomislite, gospoda, kam pridemo, ako se pri našem stanu nemudoma ne obrne na boljše!

Če se v kratkem kaj ne premeni in ne zboljša, pozdravljali bomo tudi mi ljudske zastopnike z znanimi besedami: „Usmilite se nas“, kajti „morituri vos salutant!“ Resnica je, da

ko je videl, da od sedanje vlade ne dobi nobene zadovoljive besede.

Govorjenje sedanjih ministrov je za Slovane dokaj ugodno, da se le besede strinjajo s temi dejanji. Temu pa ni tako. Grof Gleispach z imenovanji uradnikov še ni ničesa storil, da olajša izvajanje narodne enakopravnosti, temveč so razmere pri sodiščih v tem oziru sedaj slabše nego so bile pri nastopu sedanje vlade. O tem smo že govorili v našem listu in torej te stvari danes ne bomo ponavljali.

Učni minister Gautsch tudi dejanski ne kaže posebne naklonjenosti do nas Slovencev. Na Koroškem sta se za ravnatelja na učiteljskišči v Celovcu in za deželnega šolskega nadzornika imenovala moža, ki nista vešča jezika jedne tretjine prebivalstva te kronovine in sta se do sedaj kazala vedno kot velika nasprotnika Slovencev. Še jasneje pa je pokazal vladno nenaklonjenost Slovencev neki drugi dogodek.

V istrskem deželnem šolskem svetu je do sedaj bil jedini Slovenec kanonik Križman, dasi žive po uradnih izkazih v Istri 186.000 Slovanov in samo 118.000 Italijanov. Drugi člani deželnega šolskega sveta so vsi Italijani, saj jih je v deželni šolski odbor poslal deželni odbor ali jih pa imenovala vlada. Ti člani deželnega šolskega sveta pa niso morda kaki zmerni Slovanom pravični Italijani, temveč največji naši narodni nasprotniki. Tudi se o njih ne more reči, da so prijatelji šoli. Snovali so pač šole v italijanskih krajih, slovanske kraje je pa deželni zbor zanemarjal. Na tisoče slovanskih otrok ne hodi v šolo, ker ni potrebnih šol. Deželni šolski svet si je mislil, da je najbolje, da Slovani ostanejo nevedni, tako bodo Italijani najdalje ohranili nadvlado v tej deželi. Učna uprava bi pa pač morala gledati, da naredi konec takim razmeram, ki ne delajo časti naši državi. Kaj je pa storila vlada. Ko je umrl kanonik Križman je imenovala italijanskega župnika in kanonika v Cittanovi Nikolaja Druscovicha članom deželnega šolskega sveta. Sedaj v istrskem deželnem šolskem svetu ni nobenega Slovana. Italijani bodo sami mej seboj lahko delali, kar bodo hoteli. Tukaj pa ne gre le za slovanske, temveč tudi za avstrijske koristi. Da se je iredentovstvo tako razširilo na Primorskem, na tem je mnogo krivo to, da so Italijani imeli vse šolstvo v rokah. Vsled tega se v šolah ni gledalo, da se v srca otrokom vcepi avstrijsko domoljubje, temveč se jim je le povzdigovalo, kar je italijanskega.

Če tudi na Primorskem, kjer so avstrijske koristi tako v očitni zvezi s slovanskimi, vlada podpira naše narodne nasprotnike, potem pač Slovenci vanjo ne moremo imeti posebnega zaupanja.

Toda še nekaj drugega je, kar ne vzbuja zaupanja v sedanjo vlado. Od 1. dne t. m. izhaja na Dunaji kot dnevnik časopis „Reichswehr“. Ta list sicer taji, da bi bil vladno glasilo in celo včasih malo vdarja vlado ter graja, da je premalo odločna proti opoziciji. Vzlic temu je javna tajnost, da je ta list iz vladnih jaslji in piše v smislu sedanje vlade. Ta list je pa imel pre-

drznost označiti Pacakov jezikovni predlog za bedastočo, za kakeršno ni pridobiti avstrijski državni zbor. V drugi številki je prepirajoč se z nekim dunajskim dnevnikom, ta list trdil, da se predlogi o jezikovnih vprašanjih ne tičejo narodnih, temveč samo strankarskih koristij. Če je vlada teh mislij, da so jezikovne zahteve Slovanov le muhe nekaterih strank, potem pač vanjo mi Slovenci ne moremo imeti najmanjšega zaupanja. Za nas Slovence je jezikovno vprašanje povod narodnega obstanka in se dotika naše gnotne koristi in bi zato mi ne mogli podpirati nobene vlade, ki bi imela o jezikovnem vprašanju take pojme, kot jih ima omenjeni vladni list. V tem oziru bode treba popolne jasnosti. Vlada se močno moti, če misli, da avstrijski narodi tako malo važnosti pripisujejo jezikovnemu vprašanju. Slovenci nikakor ne moremo privoliti, da bi se narodno vprašanje odrivalo z gospodarskimi in socijalnimi vprašanji, kakor bi nekateri radi. Vsaki vladni, ki ni za narodno enakopravnost, moramo Slovenci napovedati boj. Mi zahtevamo narodno enakopravnost za vse slovanske dežele, in se ne moremo zadovoljiti z lepimi besedami, temveč hočemo dejanj.

Slovensko posojilništvo.

Slovensko posojilništvo se jako lepo razvija. Slovenci nimamo samo precejšnega števila posojilnic, posebne, recimo slovenske vravnane, ampak v obče tudi dobro vpeljane denarne zavode, osnovane po združnem zakonu z dne 9. aprila 1873. I. Vseh slovenskih posojilnic je zdaj že 117, in sicer na Koroškem 19, na Kranjskem 56, na Primorskem 14 in na Štajerskem 28. — Vse te zavode smemo prištevati k slovenskim denarnim zavodom; „slovenske“ jih smemo ne samo radi tega imenovati, ker delujejo na slovenskih tleh, ampak še bolj zbog tega, ker imajo vsi slovenska pravila in ker vsi slovensko uradujejo. Denarne zavode imenujemo pa te zadrage radi tega, ker se vsi pečajo z denarnim gospodarstvom; izjemo delate nekoliko le dve zadrugi na Primorskem, ki ste v prvi vrsti le konsumni društvi.

Od vseh 117 slovenskih posojilnic ima jih 98 neomejeno zavezo, 19 pa omejeno zavezo.

Vse te posojilnice so večinoma mladi zavodi; vsaj se jih je lani in letos 25 ustanovilo.

Največ teh zadrug ima lepo prihodnost, ako jih znabiti preuredbe v obstoječih zakonih ovirale ne bodo.

Lepa bodočnost se jim sme radi tega prekovati, ker je velika večina ustanovljena v središčih posameznih sodnih okrajev, torej v krajih, kjer je sploh večji denarni promet, več kupčije in več obrta. Slabše seveda bodo vsevale one posojilnice, katere bodo v malih vaseh delovale. Vendar je večji ali manjši uspeh večkrat odvisen od večje ali manjše gibčnosti posojilniških upravnikov.

V sledečih vrsticah nameravamo govoriti najprvo o skupni organizaciji slovenskih posojil-

nic, o tem, kar družijo naše zavode, in o tem, kar jih razdvoja. Potlej hočemo pa poudarjati nevarnosti, katere prete slovenskemu posojilništvu v domačem taboru in od zunaj, namreč od strani državne uprave in zakonodajalstva.

Predno pa to storimo, pogledimo, kako se je l. 1895. slovensko posojilništvo razvijalo.

Slovenske posojilnice so imele leta 1895, združnikov: na Koroškem 5.437, na Kranjskem 10.131, na Primorskem 5.395 in na Štajerskem 23.002, skup 44.864, leta 1894. 36.403, torej več 8.461.

Vsi združniki so imeli deležev: na Koroškem gld. 122.056 26, na Kranjskem gld. 261.828 75, na Primorskem gld. 73.730 30 in na Štajerskem gld. 272.957 60, skup. gld. 730.572 91, leta 1894. gld. 618.055 —, torej več gld. 112.517 91.

Pri vseh posojilnicah je bilo lani naloženih vlog: na Koroškem gld. 1.088.350, na Kranjskem gld. 3.869.523, na Primorskem gld. 734.603 in na Štajerskem gld. 5.268.612, skup gld. 10.961.088, leta 1894. gld. 8.536.131, torej več gld. 2.424.957.

Vse slovenske posojilnice so imele lani posojenega denarja: na Koroškem gld. 1.079.640, na Kranjskem gld. 3.590.144, na Primorskem gld. 744.497 in na Štajerskem gld. 4.799.236, skup gld. 10.213.515, leta 1894. gld. 8.565.292, torej več gld. 1.648.223.

Izposojil ali lastnih dolgov so imele v tej minuli dobi: na Koroškem gld. —, na Kranjskem gld. 36.524, na Primorskem gld. 53.847 in na Štajerskem gld. 33.599, skup gld. 123.970, leta 1894. gld. 108.168, torej več gld. 15.802.

Pri drugih zavodih naloženi danarji so znašali: na Koroškem gld. 142.792, na Kranjskem gld. 369.406, na Primorskem gld. 88.846 in na Štajerskem gld. 618.914, skup gld. 1.219.958, leta 1894. gld. 1.021.251, torej več gld. 198.707.

Cisti dobiček: na Koroškem gld. 5.504, na Kranjskem gld. 42.650, na Primorskem gld. 9.719 in na Štajerskem gld. 44.726, skup gld. 102.599, leta 1894. gld. 104.205, torej manj l. 1895. 1.606.

Združni zakladi: na Koroškem gld. 36.933, na Kranjskem gld. 144.105, na Primorskem gld. 24.043 in na Štajerskem gld. 379.267, skup gld. 584.348, leta 1894. gld. 510.354, torej leta 1895. več gld. 73.994.

Za razvoj slovenskega posojilništva ima največ zaslug društvo „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celji, katero je sodelovalo pri ustanovitvi skoro vseh starejših posojilnic, katero nadzoruje vse zadrage, ki so pristopile kot društvenice, in katero je potom tiska največ storilo glede poduka o slovenskem posojilništvu. Na Kranjskem je v najnovejšem času veliko storilo tudi društvo „Zveza kranjskih posojilnic“, ki se je pa pregrešilo zoper narodno disciplino s tem, da se ni podalo v okvir obsežnejšega, obče slovenskega društva „Zveze slovenskih posojilnic“, in da neutemeljeno prisvaja svojim zadržam drug duh, drug sistem, kakoršnega pa nikakor ne najdemo v pravilih „kranjskih“ posojilnic, ki so namreč obče taka, kakoršna priporočuje tudi „Zveza slovenskih posojilnic“. Kolikor smo torej sprevideli iz pravil in organizacije

učiteljstvo hira in umira tako rapidno vsled slabih materijelnih razmer; poleg tega pa tudi preveč deluje duševno, kar jako slabo vpliva na telo! Pomanjkanje pri učiteljstvu se že itak kaže — in bati se je, da bode leto za letom to še slabše. Gospoda, ki ima našo usodo v rokah, naj bi na to mislila, kajti prepričana bi morala vendar biti, da to ne bode v korist naroda, ako bodo učilnice zaprte. Sicer je resnica, da so pevka in telovadna društva mnogo storila za probujo narodov, ali še važnejšo nalogo ima šola in časopisje. Zatorej tovariši, zavedajmo se svojih dolžnosti in pravic.

O naši bēdi, gospoda, ne mislim veliko govoriti, vsaj se je o tem že toliko govorilo in pisalo, da se poštenemu človeku, ki ima še količak srca za šolo in učiteljstvo, kar gabi. Ne morem pa vsega zamolčati, osobito že zato ne, da svet zve, kako so ljudski učitelji, ti prvi pionirji ljudske naobrazbe, preskrbljeni v gmotnem oziru. — Prava ironija pač je, kedar se misli in celo na merodajnih mestih govori javno, da zamore olikani človek živiti sebe in družino s 400 ali 500 gld. letne plače! Kam sploh naj dene to

velikansko svoto in kako naj si razdeli 33 ali 41 gld. mesečnine, da bode preživel sebe in rodino stanu primerno? To mu zadostuje komaj za živila — in kjer je draginja, je še premalo. Kje naj vzame za obleko, drva, časopise, knjige, zdravila v boleznih? Kako mu je s takimi briljantnimi dohodki mogoče poslati iz dežele otroke v mestne šole?

Poznam tovariša v svoji bližini s 500 gld. letne plače, ki ima že veliko časa bolezen v hiši. Kot skrben oče stori vse, kolikor je sploh v njegovi moči, da bi rešil in ohranil sebi svoje ljubljence. Poslal je večkrat v ta namen po zdravniku v naš trg, celó v Novomesto in tudi v Trebnje; vsi ti kraji so oddaljeni po jedno, tri in štiri ure. V takih slučajih moral je zdravnikom plačevati po 10, 15 in 20 gld. za jeden obisk; potentakem skoro polovico mesečne plače! Gospoda! in koliko takih vzgledov bi lahko navedli! Zdaj naj pa še kdo poreče, da nismo ljudski učitelji vredni pomilovanja!

Mari pa imamo kaj pričakovati od deželnih zborov? Očitno in sveto izjavijam, da za nas ni rešitve niti v Gradcu, niti v Celovcu, niti v

Ljubljani, niti v Gorici, niti v Trstu, ne v Pozežu! In zakaj ni pričakovati ugodne rešitve od deželnih zborov? Odgovor je jako priprost in kratek: „Zato ne, ker učitelji po deželnih zbiorih nimajo pravih in odkritosrčnih zagovornikov, ki bi imeli „srce na pravem mestu“, to se pravi, ki bi umeli ceniti učiteljevo delovanje in njegove zasluge za narod.“

Kakor sem povdarjal že pred petimi leti, tako ponavljam vnovič danes tukaj, da moramo učitelji zahtevati z vso odločnostjo, da se v vsaki kronovini pri deželnozborskih volitvah jemlje ozir tudi na učiteljski stan. Če že imajo vsi drugi stanovi svoje zastopnike v deželnih zbiorih, bi bilo torej popolnoma pravično, da tudi nas ne prezirajo. Pri tolikem številu učiteljstva ima gotovo vsaka dežela več odličnih mož, ki bi častno zastopali naše težnje in potrebe. Naši pravi zastopniki — iz naše vrste možje — bi potem na pravem mestu povedali ostalim poslancem kar v brk, kako se nam godi in kako lahko je shajati s 400 gld plače! Prepričan sem, da bi se na to ostali ljudski zastopniki nič več ne protivili, naše plače tako uravnati, da bi vsaj

slovenskih in najnovejših „kranjskih“ posojilnic, nismo v tem nič našli, kar bi razdvajati moglo slovensko posojilništvo, in ako bi društvo „Zveza kranjskih posojilnic“ nastopilo le kot podružnica „Zveze slovenskih posojilnic“ (to bi se po pravih poslednjega društva tudi vjemalo). V tem slednjem slučaju bi bila organizacija slovenskega posojilništva enotna in celotna; kajti v vsem javljeni in vsem podjetji posojilničarjev po Slovenskem najdemo največ momentov, kateri nas lahko družijo, da postanemo na gospodarskem polju Slovenci močnejši, krepkejši, čvrstejši in od tujega kapitala neodvisni. To svrha ima pred očmi tudi „Centralna posojilnica slovenska“, kateri se je do zdaj že 12 posojilnic pridružilo. S to združitvijo se namerava povzdigniti kredit po Slovenskem in v inozemstvu. Ako že posamezna posojilnica predstavlja skupno moč kraja in okraja, kjer deluje; ako že posamezna posojilnica uživa velik kredit, koliko večjega kredita je vreden denarni zavod, pri katerem je na podlagi zadružnega zakona neomejeno zavezanih veliko posameznih posojilnic. „Centralna posojilnica slovenska“ je osnovana na tako zdravih temeljih, da ni nikakoršne dvombe, da ne bi se med denarnim svetom doma in drugod pridobila prej ali slej potrebne veljave.

Kolikor moremo torej presoditi po dobro nam znanih razmerah po Slovenskem, slovensko posojilništvo ni slabo organizovano. Od te strani se torej ni bati nikakoršne reakcije. Vse drugo pa je, ako bodo od zunej prišli uplivi, taki škodljivi uplivi, kateri bi neugodno zadeli v obče avstrijsko posojilništvo, in posebno še naše slovensko, ki je večinoma še le v povojih.

Kar je do zdaj izišlo postav in naredb o posojilništvu, vse le pospešujejo razvoj avstrijskih založnic. Take so: zadružni zakon z dne 9. aprila 1873, zakon z dne 1. junija 1889 in vsi zakoni, ki govoré o davkih in pristojbinah, tičečih se posojilnic. Zelo pospešujejo napredek in olajšavo pri teh denarnih zavodih tudi razne ministerske navedbe, n. pr. naredba, ki je bila še le lani izdana, ki olajšuje registriranje novo izvoljenih odbornikov pri že obstoječih posojilnicah.

Kakor pa kažejo nekatere prikazni, utegne nastopiti morda reakcija pri zakonodajalstvu glede gospodarskih zadrug. Napoveduje se že od strani vlade prenarodna zadružnega zakona, o kateri se je že neka enketa pravosodnega ministerstva posvetovala. Ta prenarodna bode javljeno prosti razvoj posojilništva pospeševala. Zakon o nadzorovanju posojilnic, ki čaka rešenja v gosposki zbornici, ne utegne sicer posojilništvu škodovati, toda kršil bode sedanjo avtonomijo gospodarskih zadrug. Še bolj pa nas plaši, kar se ukrene administrativnim potom od strani sodnij pri naših posojilnicah, katerim so poslednje začele delati neprimlike.

N. pr. Novo ustanovljeni posojilnici v Ljubljani in snujoči se posojilni v Št. Petru pri Gorici se je hotelo zabraniti, da bi ne smela vzeti v svoja pravila določbe, po katerih je opravičena, da sme sprejemati hranilne vloge tudi od

prilčno zamogli životariti. Pri današnjih razmerah pak ima ljudski učitelj za življenje premalo, za umiranje preveč.

Vem, da se mi bode očitalo, pa pretiramam, da vidim vse črno in da so dežele že dosti storile za učiteljstvo itd. itd. Da pa vse take sme trditve ovržemo ter svoje nasprotnike prepričamo, da sodimo o svojem „sijajnem gmotnem stanju“ še vse premalo, dovolite mi. Častita gospoda, da Vam tukaj prečitam doslovno dopis, ki ga je priobčila goriška „Soča“ dne 6. marca t. l. v 10. šte. z naslovom: „Deželni zbori in učiteljstvo“. Glasi se: „Deželni zbori so se zaključili. Kar so donesli učiteljstvu, je borno malo. Nekaj dobromislečih predlogov, ki so se tu in tam odobrili, ali pa tudi djali „ad acta“, da so se zazibali v sladke sanje pozabljivosti. Nekoji deželni zbori so podelili velikodušno „milostne darove“. — 6516 stradalim gališkim učiteljem, od kojih ima komaj 3451 dohodek „poštenega kljuseta“ (400 gld.), dali so 35.000 gld., to je, vsakemu učitelju nekaj več kakor pet goldinarjev. Gorenjeavstrijski učitelji dobili so 7500 gld. podpore; od teh pripada razmeroma jeden kraj

neudov. Kar se je v 100 slučajih in več dovolilo, hotelo se je zdaj zaprečiti; toda višje deželno sodišče v Gradci ni pritrdilo mnenju deželnega sodišča v Ljubljani. V Trstu je pa ista sodnijska inštanca pritrdila trgovskemu sodišču, da se je posojilnicama v Podgradu in Kopru, ki že več let posluje, nekako prepovedalo, jemati hranilne vloge od nezadružnikov.

Nekako reakcionarno ali pretesnosrčno postopa tudi finančno ravnanje, ko posojilnicam, osnovanim v smislu zakona z dne 1. junija 1889, noče več pripoznati v tem zakonu zajamčenih ugodnosti, t. j. raba meničnega koleka pri zadolžnicah, dasiravno pravila dotičnih posojilnic odgovarjajo zakonitim pogojem.

Tudi ministerske navedbe glede olajševanja pri registriranju posojilniških odbornikov ni mogla posojilnica na Koroškem v veljavo spraviti, dasi se je pritoževala in pritoževala, sklicevaje se na besede v ministerski naredbi.

Vse te prikazni pričajo nekako, kakor da bi se utesniti nameravale vse dobre strani v sedanjih zakonih in naredbah glede posojilništva. Kaj se s tem namerava? Znaniti tiče zastopniki velikega kapitala, ki je v hranilnicah, za temi koraki. Znaniti se ti bojé, da ne bi se posojilništvo na stroške starih in bogatih hranilnic preveč razvilo.

Kakor so znali zaprečiti, da vlada še ni na dan stopila z zakonskim načrtom za hranilnice, za katere še vedno velja zastareli statut od leta 1844.; tako utegnejo ovire storiti, da ne bi se posojilništvo vedno bolj in bolj razvijalo. Pozor torej, posojilnice in njih zastopniki.

Celjske novice.

(Moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Celji) sklicuje v soboto dne 28. listopada t. l. v čitalničnih prostorih „Narodnega doma“ v Celji ob 8. uri zvečer svoj občni zbor. Dnevni red je naslednji: Pozdrav načelnika; poročilo tajnika; poročilo blagajnika; volitev načelstva; sprejem novih udov in raz i predlogi. — Ob enem zboruje isti dan v zgoraj označenih prostorih ob polu 8. uri zvečer ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Celji z enakim dnevnim redom. Vljudno vabimo častite društvenike obeh podružnic k obilni udeležbi. Odbora.

(„Celjski Sokol“) vložil je pritožbo proti znani odločbi mestnega urada celjskega, s katero mu ta prepoveduje zastavo nositi, ktere „Sokol“ še sploh nima in ktero si bode še le omislil prihodnje leto. Pričakujemo sedaj, da bode višja oblast, ktera ima o pritožbi odločevati, stvar rešila tako, kakor je edino prav, ter poučila celjske mestne očete, kateri so si s to odločbo zopet dali eno po nosu, da se nimajo utikati v stvari, ktere jih ne brigajo. Ko bi mestni očetje malo manj mislili na agitacijo in to, kako bi nas pohlevne Slovence stiskali, gotovo bi ne preobračali takih kozolcev, s katerim smešijo le sebe pred svetom.

(Dvojna mera.) Stara Vodnikova basen o slovenskem in nemškem konji še ni zastarela.

car na dan na vsacega učitelja. Več kakor jeden krajcar se tudi beraču ne da; torej je tudi za učitelja zadosti, mislili so „pobožni“ višjeavstrijski kristijani.

Moravski deželni zbor je podučiteljem podelil male doklade; jednako je solnograški deželni zbor vrgel učiteljstvu nekaj drobtinic — in v Bukovini so določili, da se bode učiteljstvo po 35 letnem službovanju vpokojilo. To se je zgodilo pa le zbog tega, ker tamkaj stradalajo učitelji rano umirajo in ne dočakajo te zlate dōbe; vsled tega ima ondudaj penzijski zalog — ostane ali prebitek. — Učiteljicam ženskih ročnih del so na Moravskem in Solnograškem plače nekaj povišali. Tamkaj namreč imajo učiteljice ženskih ročnih del, dočim pri nas na Primorskem (na Kranjskem tudi) morajo prave učiteljice še posebej učiti ženska ročna dela, akoravno to ni zakonito in se jih siliti ne more.

Nižjeavstrijski deželni zbor je sklenil, da smejo tudi učiteljice prositi za službe, razpisane na dekliških šolah. Razne prošnje učiteljev in podučiteljev je pa odklonil, oziroma položil v pokoj med prašne akte. — Naš — goriški —

To nam kažejo dogodki zadnjih let na slovenski zemlji. Pred tremi leti sta morala dva profesorja ljubljanske velike gimnazije, namreč prof. Zupan in dr. Svetina knezoškofijsko semenišče Alojzjanum zapustiti, ker jima ni ministerstvo več dopustilo, da bi iste dijake v šoli podučevala in vzgajala, s katerimi sta v omenjenem zavodu skupaj stanovala in imela hrano. Ministerstvo jih je izgnalo iz Alojzijevišča upiraje se na ministerski ukaz 8. julija 1878. leta, št. 10.821: „Demgemäss kann keineswegs gestattet werden, dass Schüler einer Mittelschule von dem Director derselben Anstalt, oder von einem in der Classe, welcher sie angehören, unterrichtenden Lehrer in Verpflegung genommen werden; in dalje upiraje se na ministerski ukaz 23. maja leta 1858, št. 8686: Die Vereinigung eines Lehramtes an einer öffentlichen Schule mit der Führung einer Privatschule oder einer Privat-Erziehungsanstalt ist nicht zulässig. Einem an einer öffentlichen Schule angestellten Lehrindivduum kann daher das Befugnis zur Leitung einer Privatanstalt nur gegen Resignierung der öffentlichen Anstellung verliehen werden.“ Tako se je postopalo s slovenskimi profesorji na Kranjskem. Zdaj si pa pogledimo, kako se ravna z nemškimi profesorji in nemškimi dijaki na Štajerskem. Prvič velja na Kranjskem neka Bezirkssperre, kakor nekdaž za Napoleona Continentalsperre, namreč dijaki, ki so rojeni na Dolenjskem, morajo po odloku deželnega šolskega sveta študirati v Novem mestu, dijaki iz kranjskega in radolškega okraja morajo študirati v Kranju. Na Štajerskem pa smejo dijaki nabrani na Gorenjem Štajerskem študirati v Celji, to je na Spodnem Štajerskem. Pa tudi profesorji imajo na Štajerskem večo prostost. Tako na primer sme Duffek, profesor višje gimnazije v Celji stanovati in hrano imeti v celjskem „Studentenheim-u“ s tistimi dijaki, katere v šoli podučuje. „Preljuba pravičnost ojkje si doma? — Baron Gautsch! zakaj pustiš, da tako se ravna?“

(Okrožno sodišče v Celji) se razdeli. Novi civilno-pravdni red nalagal bode posebno drugi inštanca ogromnega dela, zato je ministerstvo uvidelo potrebo, da se prevelika okrožna sodišča, radi točnega poslovanja, razdele. Celjsko okrožno sodišče je jedno največjih v Avstriji. Zavzema večje število stanovnikov, kakor jih ima cela Kranjska. Zato pride jeden oddelek tega okrožnega sodišča v Maribor in kteremu oddelku priklopijo še nekaj okrajev, ki so slovenski, pa spadajo pod graško deželno sodnijo, katera uraduje samo nemški. Nemško časopisje, posebno celjski nemški listič, pa na vse kripnje dokazujejo, da je to zopet „koncesija“ Slovincem. Kaj vse še bode „koncesija“ Slovincem? Take trditve so pač smešne in kažejo, kako puhlo je nemštvo v Celji, da se mora opirati samo na uradništvo. Mi vlade ne bodemo prosili ne za to ne za ono, ker gledati bode morala sama, da se bodo sodniki lahko z ljudstvom pogovorili.

(Cerkven tat). Dne 13. t. m. prijeli so v tukajšni farni cerkvi Karol Ledineka, ko je ravno vlomil in spraznil dve cerkveni škrinjici.

deželni zbor je sklenil zboljšati učiteljske plače. Za to smo hvaležni svojim poslancem. — Sicer vederemo, kaj bode iz te moke; malo se sicer nadajamo, a upamo, da nekaj bode. — Istrski deželni zbor je odklonil prošnjo učiteljstva za zboljšanje — plač. Kriva je temu italijanska večina, ki je nesramno napadala slov. učiteljstvo ter je zaprečila zboljšanje. — Storilo se je dokaj malo za učiteljstvo v tem zasedanju, akoravno je revščina velika!

Poslušajte in strmite! Od 41.804 učiteljskih oseb dobivalo je po oficijelnem poročilu „statistične centralne komisije“ — 21.500 — torej več kakor polovica — manj nego 600 gld. plače; ali tukaj so že odračunjene odškodnine za stanarino in druge doklade. Več kakor četrtina vseh učiteljskih oseb, namreč 10.132 dobiva manj kot 400 gld. in 1423 učiteljskih oseb, še ne 200 gld. — Od teh 1423 je 529 stalnih učiteljev, 703 stalnih učiteljic, 24 stalnih podučiteljev in podučiteljic in 107 začasnih podučiteljev in podučiteljic. (Dalje prihodnjič.)

(Občni zbor „Celjskega Sokola“) vršil se bode, kakor to na drugem mestu naznanjamo, dne 5. decembra t. l. v novih čitalničnih prostorih v „Narodnem domu“. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker se bode razpravljalo pri tem obnem zboru o jako važnih stvareh je želeti, da se tega obnega zbora udeleži kar največje število „Sokolov“.

(Društvo odvetniških in notarskih uradnikov na Spodnjem Štajerskem.) Z dnem 30. listopada t. l. se prične tečaj za poduk o slovenski in nemški stenografiji. Podučevalo se bode vsaki ponedeljek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer v prostorih narodne čitalnice v Celji, ktera je slavno ista dala društvu na razpolago, za kar se jej tem potem zahvaljujemo; podučevanje pa je iz prijaznosti prevzel šolski svetovalec velečastiti gospod Ivan Krušič. Kdor toraj želi ta tečaj obiskovati, naj se oglasi pri društvenem odboru vsaj do 30. t. m. Odbor se nadalje marljivo trudi, da nabere zaklad, kterege potrebuje, ako hoče svoj namen doseči in svojo nalogo izpolniti. Če se pomisli, da so prispevki društvenih članov pičili in da se od njih niti ne more mnogo zahtevati, ker donajajo isti tudi še prispevke za razna druga društva, je umljivo, da bi društvo brez podpore od druge strani, potrebnega zaklada dolgo skupaj ne nabavilo. Želimo toraj, ker je namen društva tudi občekoristen, da bi isto našlo vsestransko podporo. — Dosedaj so pristopili kot ustanovniki z doneskom po 25 gld. gospodje dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, Anton Svetina, c. kr. notar v Gornjemgradu in dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; darovala pa sta gospoda dr. Josip Sernec, odvetnik v Celji 10 gld., dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celji 4 gld. Zelo nas veseli, da se zunanji gospodje šefi za društvo zanimajo in njega važnost upoštevajo in izrekamo s tem njim in darovalcema presrečno hvalo, priporočujoč se njim v nadaljno podporo. — Gospode odvetnike in notarje pa še enkrat prosimo, da se obrnejo na društveno vodstvo, kadar potrebujejo uradnikov. Odbor.

(Slavno uredništvo „Domovine“) V Vašem listu od 7. t. m. št. 45 ste v članku „Celjski župan Stiger agitator“ mej drugim trdili sledeče: — „poslal je župan Stiger na dan volitve, ko je bil predsednik volilne komisije svojega prijatelja (!) zloglasnega Oechna parkrat k nekemu volilcu, kterege ni bilo na volišče. Ko je Oechs prišel od dotičnika, kteri je izjavil da se neče udeležiti volitve sporočil to Stigerju, napisal je ta na listek ter baje zažugal dotičniku, ki je mimogrede rečeno penzionirani državni uradnik, da naj takoj pride na volišče ter odda svoj glas za nemčurskega kandidata. Prijatelj Oechs je seveda takoj zasedel zopet z listkom županovim pripravljeni agitacijski voz in privedel na istem bolnega zgoraj imenovanega volilca, ki je na ta način prisiljen, moral glasovati za Stallnerja. Mi bi stvari ne beležili, ker je sama na sebi premalenkostna, ko bi bil na ta način agitoval n. pr. županov prijatelj Oechs, ali kak Max Benesch, ali kak enak velikan, ker je pa to storil župan Stiger in to celo med tem ko je deloval kot predsednik volilne komisije, zdelo se nam je potrebno, da to dejstvo objavimo v svrhu, da si ga izvestni krogi dobro zapomnijo.“

Na podlagi tisk. z. zahtevam, da sprejmete sledečo popravo: Ni res, da sem na dan volitve, ko sem bil predsednik volilne komisije, gosp. Oechna ali koga drugega poslal k nekemu volilcu katerega ni bilo na volišče, da se je dotičnik, baje penzionirani državni uradnik izjavil da se noče vdeležiti volitve; ni res, da bi bil potem zapisal listek in zažugal da naj takoj pride ter odda glas za nemškega kandidata.

Na dan volitve z gosp. Oechs sploh nisem govoril niti sem mu dajal posredno ali neposredno kakšno si bodi povelje; očitno je toraj, da je vse, kar se v tem trdi popolnoma izmišljeno.

Celje 13. novembra 1896.

Gustav Stiger.

Veseli nas, če je istina, kar trdi g. župan Stiger. To bilo bi neko zadostilo Slovincem. Žalostno pa je, da se sme županovo ime po agitatorjih zlorabiti in je dokaz korupcije v tej stranki. Res pa je, da je dobil volilec Sorglechner

najpopred pismo g. župana Stigerja, in potem podžupana Rakuscha vizitko, na dan volitve pa, ko ni hotel k volitvi, so ga agitatorji spravili iz postelje in je mestni uradni sluga prišel z vozom ponj, da ga je odpeljal k volitvi. To potrdijo volilec Sorglechner in priče Ignacij Oblak in Jakob Križman.

(Na adresu „Popotnika.“) V zadnji številki pravi „Popotnik“, da radi nedostajanja prostora ne bode objavljaj brzojavov, ki so došli „Zavezi sl. uč. dr.“ ob priliki VIII. skupščine v Opatiji v pozdrav. Ta objava nas je osupnila. Kaj naj pa objavlja naše glasilo v prvi vrsti? Vsekakor to, kar se nas tiče, kar nas zanima in kar se tiče našega ugleda. Letos došlo je s Češkega tolikanj pozdravov „Zav.“ v Opatijo in neudeleženci naj ne izvemo, kaj nam žele sorodni bratje itd.? To ne gre! „Popotnik“ mora imeti prostora za taka objavljenja; vsaj ga ima za druge prav drage stvari čisto odveč!

Več učiteljev „Zaveznikov“.

Spodnje-štajerske novice.

(Dvorni svetnik Rudolf grof Chorinsky) stopil je v stalni pokoj. Njegovim namestnikom imenovan je ministerjalni svetnik Oto vitez Fraydenegg-Monzello, kateri je dobil naslov in značaj namestniškega podnačelnika za Štajersko. — Rudolf grof Chorinsky je bil blaga duša, dober in pošten uradnik, ter nam Slovincem prijazen. Govoril je tudi dobro slovenski. Kak je njegov namestnik in če govori slovenski nam ni znano. Bojimo pa se, da ta zamenja Slovincem ne bode na korist.

(Županova volitev v Škofjivasi.) Dne 13. novembra t. l. bila je županova volitev v Škofjivasi. Županom je izvoljen jednoglasno vrli in delavni mož g. Miha Bikovšek pd. Podgradiški. Svetovalci pa so gg.: Martin Binclj, Fran Stožir, Janez Kampiljšek, Franc Brence, Valentin Koželj in Jože Jošt. Volitev ta je res srečna. Boljšega župana si pač ne moremo želeti in tudi med odborniki je vsak mož, ki kaj velja in kaj razume. Občina in odbor pa se je očistila in nemčurska zalega nikdar ne bode imela več prostora v tej občini in bode vsahnila, kakor mak če ga opali slana.

(Pogovor na cesti v Škofjivasi.) Janko: Dober dan, sosed! France: No, kam pa danes tako hitro? Mi boš vendar kaj povedal o naših ljubeznjivih Nemcih in nemčurčkih! Janko: Rad bi ti povedal marsikaj „luštnega“ o našem „mirnem možu“, ali o škofjevaški „nemški fravi“ ali o Brinšku ali o tem kako sosed Pesan „Tagespošto“ bere ali o drugih, pa danes ne utegnem, mudi se mi tje dol k tistemu krčmarju tam blizu vojniške mitnice, ki je „redarstveni red“ poslal nazaj v Celje, ter si kupil „Polizei Ordnung!“ France: A k tistemu! Veš, ko pa on in njegovi pivci ne znajo slovensko! Janko: Res, on zna le „epfil obi tresn fon di drevesn!“ France: Ha! ha! To so vam Nemci, da se Bogu usmilijo! Janko: Reci rajši: To so vam Slovenci, da se jim morajo „krave smežati“, pravi „Judeži!“

(Blagoslovljenje nove šole) se je vršilo dne 9. novembra t. l. na Črešnicah nad Vojnikom. Grom topičev je na daleč okrog oznanjal redko slavnost in šolsko poslopje je bilo kaj ukusno okinčano. Po svečanem sv. maši in po dovršenem obredu imela sta č. g. župnik in g. učitelj primerna nagovora, v katerih sta poudarjala korist in potrebo šole, složno delovanje učiteljev, duhovnikov in starišev pri vzgoji mladine. Starišem se je polagalo na srce, naj ne dajejo mladini pohujšanja in potuhe ter naj jo redno pošiljajo v šolo. Upamo, da so te iz srca izvirajoče besede padle na rodovitna tla. Gosp. učitelj je zahvalil tudi vse one, ki so se trudili, da se je po tolikih težavah in zaprekah vendar postavilo tako lično šol. poslopje na katero so lahko Črešničani ponosni; k sklepu se je tudi spominjal presvitlega cesarja, kojemu na čast so vsi navzoči zaklicali trikratni „živijo“, šolski otroci pa so odpeli cesarsko pesem. — Šolska mladina je bila obdarovana s spominskimi podobnicami in z jestvinami, kar je napravilo našim hribovčkom mnogo radosti. V ta namen je daroval tudi stavbinski podjetnik g. Apat precejšnjo svoto, za kar mu bodi tukaj izrečena srčna hvala. — V stanovanji

g. učitelja bil je potem banket, pri katerem so se govorile primerne napitnice. Za naše hribovske razmere se je sijajna slavnost vršila gladko in pristrčno, ter prepričani smo, da ostane pri prebivalstvu ne le v trajnem spominu, nego, da je vspodbudila pri njem tudi ljubezen in spoštovanje do šole.

(V Št. Pavlu v Sav. dol.) je stavba nove cerkve toliko dovršena, da se v nedeljo 22. novembra t. l. služi prva slovesna sv. maša. Tudi zvonovi oglasijo se že prvokrat v stolpu. — Lepa hvala izreka se vsem, ki so kaj pripomogli k veličastni božji hiši, katera ostane ponos nas Šentpavelčanov.

(Cesta za Dreto), osobito oddelek kokarske občine, se pridno posiplje od strani okr. odbora, a ne na svoj, temuč na račun občine Kokarje. To posipanje bo stalo več ko 800 goldinarjev. Uboga občina!

(Imenovanje) (Šolska stavba.) Okraj. šol. svet gornjegradski je v svoji zadnji seji gospo Antonijo Loriger imenoval prov. podučiteljicam na zdaj še dvorazredni ljud. šoli v Ljubnem ter ob enem na višje mesto stavil predlog, da se ta marljiva in popolnoma sposobljena učiteljica tukaj stalno namesti. Prihodnjo spomlad začne se v Ljubnem staviti novo šolsko poslopje za štiri razrede, stanovanja in občinsko pisarno, ki bode stalo čez petnajst tisoč goldinarjev.

(Ustanovni občni zbor) „Kat. delavskega društva v Trbovljah“ vrši se v nedeljo dne 22. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih v Trbovljah. Vabijo se delavci k mnogobrojni udeležbi. Gostje dobro došli.

(Ponesrečil se je) premogar Primož Trobež v Trbovljah. Prišel je tako nesrečno med dva vozička (hunta), da mu je zlomljena leva noga.

(Nesreča.) Dne 14. t. m. užgala se je obleka 12letni pastarici Cauer v Negovskivasi, ter se tako opekla, da je v nekaj urah revica umrla. Tudi 24letna dekla Neža Kramberger, ktera jej je na pomoč prihitela, se je tako popekla, da se na njenem ozdravljenju dvomi.

(Jednakopravnost slovenščine na c. kr. pošti v Breznu.) Dne 2. avgusta t. l. sem zahteval na pošti v Breznu po slovenski: „Tri pis mene znamke po pet krajcerjev.“ Nahajajoča se služkinja na pošti me ni razumela ter stekla klicati „frajlo“. Ko sem poštarici ponovil zopet po slovensko: „Tri pismene znamke po 5 krajcerjev,“ je menila poštarica, naglasivši porogljivo besedo „znamke“ — „Was heist das znamke? das versteh' ich nicht.“ — „Vi pa ste dolžni raz umeti,“ — sem dejal jaz tudi po nemški. To je bilo nevedni poštarici odveč. Razžaljivo se je obnašala ter na mojo nemško opazko: — „V deželi, kjer se govorita dva deželna jezika, je dolžen poštni uradnik oba jezika raz umeti,“ me mej drugim ošabno zavrnila, — „Sie können ihre Weisheit anderswo verkünden.“ In to sem tudi storil, ter celo zadevo naznanil c. kr. deželnemu poštnemu ravnatelstvu v Gradec. Ali pregovor „gliha skup štiriha“ se je i tukaj uresničil, kar je iz naslednjega odloka razvidno: „In Erledigung der Beschwerde vom 6. August l. J. wird Ihnen auf Grund der im Gegenstande gepflogenen Erhebungen bedeutet, dass sowohl die Postinhaberin in Fresen, wie auch deren Dienerin der slovenischen Sprache mächtig sind, aber in Folge ihrer schlechten unverständlichen Aussprache das selbst von Slovenen nur äusserst selten gebrauchte Wort „znamke“ nicht verstanden haben. Eine böswillige Absicht seitens der Postinhaberin erscheint hier vollkommen ausgeschlossen. Graz, am 20. Oktober 1896. Der k. u. k. Hofrath und Vorstand.“ — Gospodje, ki so ta nezmisljeni odlok sestavili, morajo biti pač zelo slabo poučeni, ker trde, da zna poštarica slovenski, med tem ko je sama odločno priznala in dokazala, da ne ve kaj pomeni beseda „znamka.“ Kedaj pa ste ti ženski napravili izpit v slovenskem jeziku? Ako pa poštarica v Breznu razumi slovenski, potem mene nalašč ni hotela razumeti ter si zaslužila od strani svojih predpostavljanih, ukora. Ako je imela poštarica svoja ušesa tako z nesnago zadelana, da jej je zvenela beseda znamke tako slabo in nerazločno, tega nisem jaz kriv. Meni kot rojenemu Slovincu, slovenščine nevedšča poštarica ne more predbacivati, da sem jaz besedo „znamke“ slabo in nerazločno

izgovoril. Kar pa se tiče rabe besede „znamke“ in „znamka“ v Slovincih, bodi dotičnim gospodom gromoglasno povedano, da jo ne rabijo samo Slovinci, ampak da se beseda „znamke“ nahaja celo na nemško-sloven.kih poštah nakaznicah, kakor tudi na nemško-slovenskih zalepkah in sicer na poštah nakaznicah: Prostor prilepiti **znamke**. Na zalepkah: Pri zalepkah na vnanje gredečih prileplja se **znamka** listovna poleg tiskane. Ako pa se beseda znamke tiska na poštne tiskovine, zatorej jo je bila dolžna razumeti tudi poštarica v Breznu, če bi bila beseda „znamke“ po mnenju graške gospode v Slovincih tudi jako poredkoma v rabi. Gospodje v Gradci se torej strinjajo z neopravičenim postopanjem poštarice v Breznu nasproti Slovincu? Znabiti § 19. drž. osnovnega zakona z leta 1867. nima za c. kr. pošto nikake veljave? Treba bode poslati pri tožbo naprej, da na Dunaji v svoji pravicoljubnosti pouče poštarico, kaj je nje dolžnost.

(Izpitni učne vsposobljenosti) pred c. kr. izpraševalno komisijo v Mariboru pričeli so se v jesenskem obroku 2. novembra in so se končali 12. novembra t. l. K izpitu oglasilo se je bilo zavsema 28 kandidatov in kandidatinj. Izid izpitov je sledeč: 1 kandidat prestal je izpit za meščanske šole (III. strokovna skupina) z nemškim in slov. učnim jezikom, 2 kandidatinja za francoski jezik, jedna od teh (gdč. Božena Serneo) z odliko, 1 kandidatinja za angleški jezik. Izmed kandidatov, oziroma kandidatinj za ljudske šole jih je prestalo izpit 22, jeden (gosp. Evg. Hinterholzer) z odliko, 1 kandidat se učna vsposobljenost ni priznala, 1 kandidat je med ustmenim izpitom odstopil. Od kandidatinj za franc. jezik je bila vsposobljena 1 kandidatinja z nemškim in slov. učnim jezikom, izmed kandidatov oziroma kandidatinj za ljudsko šolo 8 samo za nemški, 14 za nemški in slovenski učni jezik.

(Vabilo) na družbinski večer s koncertom, katerega priredi akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradci, v soboto dne 21. t. m. v puntigamskih dvoranah, s prijaznim sodelovanjem slavnega hrv. slov. pev. društva „Sloge“, gospice St. Wierzuhowske, g. koncertnega mojstra K. Wierzuhowskega, g. med. dr. Bele Stuheca, g. cand. jur. G. Kreka, g. cand. med. J. Lenarčiča, g. stud. med. Jos. Straška. Začetek točno ob polu 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 kr.

(Hrv.-slov. pevsko društvo „Sloga“ v Gradcu) si je 13. novembra t. l. pri svojem I. glavnem zborovanju izvolilo sledeči odbor: Predsednik; g. cand. iur. Peitler Fran. Podpredsednik: g. stud. med. Dražič Luka. Tajnik: g. stud. med. Karba Rihard. Blagajnik: g. stud. med. Mikšić Bogomir. Arhivar: g. stud. med. Serjun Alfons. Revizorja: g. drd. med. Juratović Mijo in g. stud. iur. Špindler Davorin.

(Kleinoscheg = Klénovščak †.) V Gradcu je umrl zadnje dni „Johann Kleinoscheg“, znani fabrikant „šampanjca“, peneče se pijače, katero napravljajo iz slabega vina ali iz sadjevca s sladkorjem. Ta pijača prihaja na mizo skoro pri vsaki imenitni obedini kot namestek za pravo peneče se slastno vino, ki raste v francoski deželi „Champagne“ (reci „šampanj“). Pravega šampanjca ni rodila šampanjska pokrajina dosti za potrebe dobroživcev in začeli so šampanjca delati umetno v fabrikah. Tako fabrika je v Avstriji menda prvo ustanovil slovenski rojak s slovenskega Pomurja Ivan Klénovščak v Göstingu pri Gradcu in si pridobil ž njo milijone, kateri bodo večinoma prišli v roke milijonarski pivovarski familiji njegove hčere z imenom Mautner plem. Markhof na Dunaji. V ljutomerskem okraju je imel Klénovščak več gor in tam so starejši ljudje poznali dobro Klénovščaka, ki se je prekrstil v Kleinoschega. Nemški Gradec ima še mnogo drugih slovenskih rojakov med odličnimi svoji someščani, n. pr. Wudia, Oblak itd. — Eden takih (Vrečko iz Hotunja) je lani umrl kot zvest sin svojega naroda in sporočil veliko hišo družbi sv. Cirila in Metoda! — Naj bi bil drugim v vzgled.

Druge slovenske novice.

(Nadvojvoda Evgen), veliki križenik nemškega reda, je bil dne 15. t. m. se pripeljal v

Ljubljano. Ogledal si je ljubljansko poslopje nemškega reda, potem pa obiskal Kamnik. Povrnivši se iz Kamnika je nadvojvoda v nedeljo zvečer obiskal slovensko gledališče. Evgen je prvi nadvojvoda, ki je bil v slovenskem gledališču. Po noči se je potem odpeljal nadvojvoda na Dunaj.

(„Slovenski List“) imenuje se nov tednik, ki je začel izhajati v Ljubljani: List ima krščansko-socialen program. Ta list je posledica razkola, ki se je bil pojavil ob zadnji državnozborni dopolnilni volitvi na Kranjskem. Na leto velja 4 gld. List dal si je vzvišeno zadačo in ima lepo prihodnost. Upamo, da dobi tudi dovolj so-mišljenikov, ki bodo pomagali vresničiti tako željno pričakovano pomirjenje in celokupen program Slovenije.

(Društvo poštarjev in poštah odpravitelj) za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo je zborovalo dne 9. t. m. v Ljubljani. Predsednik Schrey je poročal, kaj je storilo predsedništvo, da se potrde nova društvena pravila in dovoli osnova povolne bojniške blagajne. Na to je pa pojasnjeval važnejše določbe „organizacijskega statuta“, katerega je izdalo trgovinsko ministerstvo. Po tem statutu bodo poštarji in poštah odpravitelji razdeljeni v dvanajst plačilnih razredov. Od prvega do šestega plačilnega razreda se bodo imenovali c. kr. poštarji, drugi pa poštah odpravitelji. Plača je za poštarje določena 660 do 1500 gld., za poštne odpravnike pa od 240 do 540 gld. Poleg tega bodo dobivali pavšale za urad in sluge. Ker je še treba marsikaj ukreniti za zboljšanje socialnega stanja poštarjev, so predsedniki poštarjskih društev dne 6. novembra imeli shod na Dunaji. Poštar Medic je poročal o teh sklepih, katerim je zbor pritrdil. Na to se je shod zaključil. Društvo sedaj šteje 401 člana.

(Odkikovanje.) Vojaški župnik in častni kanonik preč. gospod Dragotin Huth, podpiratelj vseh slovenskih časopisov in prosvete, bil je povodom svojega umirovljenja odlikovan z vitežkim redom Frana Josipa I. Blagemu rodoljubu, ki se je za svoj pokoj nastanil v Ljubljani, častitamo od srca!

(Utonil je) v Ljubljani Alojzij Kočevar, kateri je blizu mesarskega mostu zdrknil v Ljubljano.

(Nemščina na Kranjskem.) Kranjski nemškutarji še vedno niso opustili svoje težnje po ponemčevanju. To je naravnost izpovedal njih vodja baron Schwegel v proračunskem odseku. Omenil je, da bodo tudi nemški učenci se morali na kranjskih srednjih šolah učiti slovenščine. Potem je rekel, da misli, da se bode sedaj dalo doseči razširjenje pouka nemščine na večrazrednih ljudskih šolah. Baron je pač izrazil le svoje mnenje in se njegova želja tako hitro ne uresniči, dasi smo prepričani, da bode Nemce v tem oziru podpiral deželni predsednik baron Hein s tistimi člani deželnega šolskega sveta vred, ki so se upirali, da bi bila slovenščina za vse učence na srednjih šolah obvezni in z drugimi predmeti enakoveljavni predmet.

(Odkikovan slovenski obrtnik) Gospod Valentin Zupančič iz Lesca na Gorenjskem, je dobil naslov dvornega zalagatelja. V. Zupančič ima tovarno za perilo na Dunaji.

(Popravek dopisa „iz Radeč pri zidanem mostu“) v listu N. 45 „Domovina“ dne 6. novembra 1896: ni res, da mi zaradi lepšega pravijo „peomtar“ ni res, da sem služil za „feldbebelna“ ni res, da sem se prekrstil „v Tschamernigga“ ni res, da ovajam učitelje, zdravnik in druge, toraj tudi ni res da je to samo obrekovanje. Ignaz Tschamernik.

Ta le popravek poslal nam je Ignaz Čamernik. Radi verjamemo, kar popravlja, ker iz popravka se vže vidi resnica, kajti pisava kaže, da res ni služil za „feldbebelna“. S tako pisavo menda težko kdo doseže čast narednika. Mu li pravijo radi lepšega ali radi gršega „peomtar“ se itak ne pričamo. Da pa njegova ovajanja nimajo podlage in istinitosti, o tem pa se lahko prepriča pri občini in pa krajnem šolskem svetu radeškem. Marsetnikov Nace iz Rožnika pri Ljubljani pa je menda drugače vpisan v krstne bukve pri oo. frančiškanih, kakor je njegov podpis.

(Prašičja kuga) se je zopet pokazala v novomeškem okraju na Kranjskem. Zanesli so jo baje trgovci s prašiči.

(Volila v dobrodelne namene.) Dne 2. novembra t. l. je umrl v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu upokojeni župnik Anton Jakšič in je volil ljubljanskemu „Alojzije-višču“ 10.000 gld., za dijaške ustanove 6000 gld., dijaški kuhinji v Novem mestu in bolnici v Kandiji po 1000 gld., razne zneske pa za cerkve.

(Medvedka z mladičem.) Po hribih okrog Vinice na Dolenjskem se zadnji čas klati medvedka z mladičem.

(Razširjenje volilne pravice.) V celovškem mestnem zboru se je stavil predlog, da se razširi volilna pravica za občinski zastop na vse volilce, ki imajo pravico voliti za državni zbor. Za nove volilce misli se vpeljati še jeden volilni razred.

(Žalostni konec rodbine.) Pristav državne železnice v Beljaku Jos. Havel si je sam prerezal vrat. Povod temu so bile žalostne rodbinske razmere. Soproga mu je nedavno umrla v blaznici, s sinom sta se pa sprla, da ga je zapustil. Sina so našli te dni mrtvega na Jepi, ker se je tudi sam usmrtil.

(Cerkveni tatovi.) Na Križni gori pri Celovcu so tatovi ulomili v cerkev in odnesli dva keliha; v Št. Rupertu pri Celovcu so izpraznili nabiralnike in pri sv. Hemi so skušali vlomiti v cerkev.

(Štrajk zdravnikov.) V tržaški bolnici je dobil neko službo zdravnik Netržčan. To je pa nekatere druge zdravnike sekundarije tako razdražilo, da so odpovedali svoje službe. Kmalu so se pa premislili in preklicali svoj izstop iz službe.

(Razpuščen shod.) V nedeljo je na Opčinah pri Trstu društvo „Edinost“ bilo sklicalo shod. Predno se je pa shod začel, ga je vladni zastopnik magistratni uradnik Vidusso razpustil. Vladni zastopnik je v italijanščini zahteval, naj se imenuje zapisnikar, da si je dr. Rybač že zapisnik pisal. Ker predsednik ni hotel italijanščine razumeti in je zahteval, naj govori slovenski, je vladni zastopnik shod razpustil. Predsednik zborovanja se je brzojavno pritožil proti razpustu naravnost do ministerskega predsednika in Vidussi je očitno hotel zborovalce prisiliti, da bi ž njim govorili italijanski. Tako postopanje magistratnih uradnikov v Trstu ima svoje namene. S tem se hoče dokazati, da slovenščina v Trstu v uradih ni potrebna, ker ljudje razumejo italijanski.

(Dopolnilna državnozborna volitev) se je dne 10. t. m. vršila v goriških mestih. Zmagal je kandidat iredentovcev dr. Marani z 855 glas. Vitez Bujatti, za katerega so glasovali tudi Slovinci, je dobil 784 glasov. Pri volitvi se je zgodilo več nepravilnosti in se je vsled tega proti njej vložil ugovor.

(Hrvaščina na gimnaziji v Pulju.) Vlada misli vpeljati hrvaščino kot obvezni učni predmet na gimnaziji v Pulju.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) je rešil obrtni zakon, katerega je bil predložil odsek. V odseku se je bila vladna predloga precej skrajšala. Izpustile so se vse določbe, ki se tičejo obrtniških pomočnikov. Odsekovi člani so bili tega mnenja, da se naj dotične določbe prepuste bodočemu državnemu zboru, v katerem bodo že delavci imeli svoje zastopnike. Določbe, ki so se sedaj rešile v državnem zboru, tičejo se največ obrtnih učencev in pa obrtnih zadrug. Poslednjim se bode delokrog nekoliko razširil, ker pri sedanjih razmerah niso mogle uspevati. Zlasti se bode jim sedaj omogočilo, da se bodo mogle lotiti kacega skupnega podjetja.

(Nova člana gospodske zbornice.) Govori se, da bodeta v kratkem dr. Rieger in dr. Mattuš imenovana za člana gospodske zbornice. Morda je to znamenje, da hoče vlada se bolje približati Čehom.

(Shod škofov na Dunaju.) Kakor zadnja leta, se tudi letos ta mesec vrši shod škofov na Dunaju. Zbrali so se skoro vsi avstrijski škofje. Posvetovanja so tajna.

(Umrl je) na Dunaju v starosti 85 let feldcajgmajster Jožef baron Šokčević.

(Denar za pariško razstavo.) Avstrijska vlada zahteva 1.200.000 gld., da bode naša država dostojno zastopana na razstavi v Parizu.

(Češka šola na Dunaju.) Proračunski odsek je sklenil neko resolucijo, da se naj češki šoli društva „Komensky“ na Dunaju dovoli pravica javnosti. Za to resolucijo glasovali so tudi Poljaki. — Cesar je na prošnjo omenjenega društva naznanil, da obišče češko šolo in se prepriča o njenih uspehih.

(Dr. Russ) se je odpovedal načelstvu proračunskega odseka, ker je izstopil iz zjednjene leve in stopil v opozicijo proti vladi. Odsek je izvolil za novega načelnika levičarja dr. Beerä. Svojih poročil pa ne odlože nemški poslanci, kateri so izstopili iz levičarskega kluba. S tem je delovanje proračunskega odseka jako olajšano. Vidi se, da gospodje ne upajo proti vladi začeti prave opozicije.

(Liberalci in deželni zbori.) Nemški liberalci so nekdanj igrali važno vlogo v deželnih zborih. Sedaj pa že ni skoro deželnega zbora, v katerem bi ta stranka sama odločevala. Na Moravskem, v Šleziji, na Koroškem in Štajerskem imajo nemški liberalci pač še v deželnih zborih precejšen upliv, a so vendar močno odvisni od narodnih Nemcev, brez katerih nimajo več večine. V drugih deželnih zborih so pa večine največ konservativne, v Trstu je pa italijansko-liberalna. Ker imajo deželni zbori tudi nekaj upliva na parlamentarno življenje, se vlada pri taci razmerah na nemške liberalce dosti ozirati ne more.

(Grof Badeni in indirektna volitve.) Vlada ne mara, da bi se bodoče volitve za državni zbor v kmetskih občinah vršile neposredno, temveč hoče, da se obdrže volitve po volilnih možeh. Boji se, da bi po neposrednih volitvah prišli v državni zbor preveč radikalni življi, s katerimi bi bilo težko vladati. Zato pa vlada ne misli sklicati deželnih zborov, dokler se ne zaključi državnozbornsko zasedanje, da ne sklenejo neposrednih volitev. Ko se državni zbor zaključi, se tudi takoj razpusti in volitve razpišejo. Deželni zbori ne bodo tako hitro sklenili premembe volilnega reda, da bi pred začetimi državnozbornskimi volitvami dobil cesarsko potrjenje.

(Dr. David Starčević) je voljen za hrvaški sabor v Delnicah z 224 glasovi in sicer jednoglasno. Kakor je znano, je dr. David Starčević bil pred več leti zgubil politične pravice zaradi neke obsodbe.

(Madjari in grof Badeni.) Madjarski vladni listi hudo napadajo grofa Badenija, da bolje ne podpira zjednjene leve. Jeze se, da ni napel vseh svojih sil, da bi bil uničil upliv Čehov in dunajskih krščanskih socialistov. Dokazujejo, da je politika grofa Badenija nevarna celo avstrijski vnanji politiki. Konservativni življi, ki dobivajo v Avstriji velik upliv, so nasprotni trodržavni zvezi. Ti listi hujskajo naravnost grofa Goluhowskega, naj porabi ves svoj upliv, da vrže sedanjo avstrijsko vlado. Po mnenju teh listov bi bil moral grof Badeni isto odločnost porabiti za zjednjeno levico, kot jo je uporabljal baron Banffy za liberalce na Ogerskem. Seveda ne pomislijo, da sredstva, ki se obnese na Ogerskem, se ne dajo uporabljati na Dunaju ali na Češkem. Posebno grofu Badeniju zamerijo, da vzbuja nade nemških narodnostij z obljubami, češ, potem bi narodnostij krotiti ne mogel. Boje se namreč, da se uvede narodna enakopravnost v Avstriji, in bi jo potem Madjari ne mogli tako odrekati nemadjarским narodnostim na Ogerskem. Sedaj se Madjari vedno sklicujejo na državne koristi, a potem bi se ne mogli, ko bi dogodki dokazali, da v Avstriji niso državne koristi prišle v nobeno nevarnost, ko se je uvela narodna enakopravnost.

(Pogodba z Ogersko.) Ker se še ni obnovila pogodba z Ogersko, je v državnem zboru predlagal krščanski socialist dr. Pattai, naj se odpove carinska in trgovska pogodba z Ogersko. Po avstroogerski pogodbi velja tudi trgovska in carinska pogodba za deset let, a se more vselej odpovedati, če ne velja še nadaljnih deset let. Vlada je obljubila, da bode trgovsko in carinsko pogodbo odpovedala. Madjarski listi grozno zabavljajo zoper avstrijski državni zbor, da je sprožil to stvar. Sedanja trgovska in carinska pogodba je ugodna za Ogce in so se že nadejali, da se odpoved zamudi. Nova pogodba zanje gotovo ne bode tako ugodna.

(Ogerske volitve) so baje vlado stale 6 milijonov goldinarjev. Vsak vladni kandidat je dobil nekaj tisočakov za volilno agitacijo, več ali manj, kakor je vladi priljubljen in kakor je bila nevarnost v njegovem volilnem okraju. Nekateri so dobili le po 800 gld., nekateri pa tudi po 60.000 do 70.000 gld. Povprek stane vlado vsak kandidat 30.000 gld.

Ogled po širnem svetu.

(Odlikovan bolgarski vojni minister.) Avstrijski cesar je poslal bolgarskemu vojnemu ministru Petrovu svojo lastno sliko z lastnoročnim podpisom. Nekateri nemški listi to odlikovanje tolmačijo tako, da je naperjeno proti knezu. Knez Ferdinand namreč hoče, da se v bolgarsko vojsko zopet sprejme oni častniki, ki so bili zamotani v zaroto proti knezu Aleksandru, a vojni minister se temu ustavlja.

(Bismarckova razkritja.) Nemški vladni listi so se na videz grozno jezili, da je Bismarck razkril tajnosti nemško-ruske zveze, a v resnici pa ni izključeno, da je vse bilo dogovorjeno. Nemčiji ni po volji, da se je na jedni strani Rusija bolj približala Avstriji, na drugi pa Franciji. Da bi mej temi državami ne zavlada preveč prijateljske razmere, je knez Bismarck razkril tajnost o zvezi Rusije. S tem se je nadejal v Franciji in Avstriji vzbuditi nezaupanje proti Rusiji. Da je temu tako, kaže že to, da so takoj na to nekateri nemški listi prinesli novico, da se je zveza mej Nemčijo in Rusijo obnovila. Poslednje je seveda bilo izmišljeno, a nezaupanje take novice le vzbujajo, naj se potem še tako oporekajo. V koliko so Nemci s tem razkritji dosegli svoj namen, ne vemo; a vsekako je bila stvar jako zvijačno napeljana.

(Ruščina v Berlinu.) Na zavodu za vzhodne jezike v Berlinu se je letos oglasilo toliko slušateljev ruskega jezika, da so morali napraviti tri vzporednice. Splošno se v Nemčiji jako zanimajo za ruščino, največ seveda iz trgovskih oziriv.

(Novi ruski minister vnanjih stvari) bode baje sedanjí ruski veleposlanik v Carigradu Nelidov. Njegovo imenovanje se pa razglasi še le spomladi. Ruski car želi, da Nelidov ostane v Carigradu, dokler se nekoliko ne pojasnijo turške razmere. Nelidov je že dolgo v Carigradu in ondanje razmere dobro pozna. Njegovo imenovanje ministrom vnanjih stvari bi kazalo, da hoče Rusija obračati večjo pozornost na dogodke v Turčiji.

(Rusija) računa s tem, da utegne priti do večjih zmešnjav v orientu. Vsi ruski pomorski častniki dobili so strog ukaz, da morajo biti pripravljeni, da se v decembru zbero v Sebastopolju. Kaj če bi rusko brodovje si poskusilo narediti pot pred Carigrad. V Carigradu se utegne v kratkem kaj prigoditi, kar bi velevlasti ne mogle mirno gledati. Slabo znamenje je že to, da je Turčija zahtevala od velevlasti, naj svoje vojne ladje umaknejo izpred Carigrada. Velevlasti seveda niso ustregle tej zahtevi, kajti potem bi niti veleposlaniki ne bili več varni. Govori se pa tudi, da misli Rusija sprožiti egiptovsko vprašanje, da bode potem imela bolj svobodne roke na Balkanu. V Egiptu so že dolgo angleški vojaki pod pretvezo, da varujejo red, in angleški uradniki že v tej deželi zapovedujejo. To pa posebno Franciji ni po volji in je že večkrat izrekla željo, da Angleži ostavijo Egipt. Kdor ima Egipt v rokah, ta ima tudi v rokah sueški prekop, kar je pa velika trgovinska važnost. Če Rusija sproži to vprašanje, spravi Angleže v take zadrege, da jej drugod ne bodo mogli delati ovir.

(Turška oboroževanja.) Turki se morda hočejo norčevati iz vse Evrope. V tem, ko vse vlasti nanje pritiskajo, da bi napravili kak red v deželi in ne pobijali kristjanov, pa nabirajo za oboroževanje. Nakupiti mislijo pol milijona pušk, nad 100 topov, mnogo patron in brezdimnega smodnika. Evropskim vlastim se torej mislijo s silo upreti, ako jim bodo delale kake težave.

(Na „sveti“ boj zoper kristjane) pozivljajo lepaki v Koreji na Kreti mohamedance. Bati se je, da se začne v kratkem kako veliko klanje. Kristjani so v velikem strahu. Mohamedanci se

nadejajo, da z uporom preprečijo izvršitev obljubljenih reform.

(Pripravljaljoča se vstaja.) Na Španskem vlada velika nezadovoljnost proti vladi in republikanska stranka se pripravlja na vstajo. V San Feliks pri Barceloni je orožništvo našlo 400 kilogramov dinamita, 100 patron, 200 kilogramov smodnika in 3000 kopic, ki so imeli pripravljene vstaši, ki hočejo začeti svoje delo bolje na anarhističen način.

(Mir mej Abesinijo in Italijo) se je sklenil. Pogoji so za Abesinijo jako ugodni. Italijani so se udali, ker drugače bi jih Abesinci utegnili pognati popolnoma iz Afrike.

Dopisi.

Iz Brežic, dne 14. novembra 1896. (Naš okrajni glavar). Tetka „Tagespošta“ piše v večernem listu z dne 10. novembra t. l. št. 311 iz Brežic, da se imenovanje vladnega tajnika g. Friderika Taxa definitivnim glavarjev odobrava v celem političnem okraju, da mu je velika množica brežkega prebivalstva na večer dne 3. t. m. priredila velikansko ovacijo, da so se poklonile in častitale novemu glavarju, skoraj vse korporacije in med temi tudi nekateri siovenski občinski zastopi in sklepa doslovno:

„Iz tega je razvidno, da je to imenovanje ljudstvu celega brežkega političnega okraja vkljub znanim dopisom v „Domovini“ zelo ugodilo.“

Na te čenčarije ne bi odgovarjali, če ne bi znali, od kod veter piha in če ne bi tagespoštni dopisnik v potu svojega obraza tako — nemumno lagal.

Da zve tudi naš svet, kako veliko veselje je zavlada ob priliki tega imenovanja po Brežicah in med vernimi našimi „Taxovci“, dovoljeno naj bode tudi nam povedati, kako se je vršila ta slavnost svetovno zgodovinskega pomena.

V Brežicah imamo neko korporacijo, ki se zove „fajerber“, člani te korporacije imajo to obče znano, rekel bi, v njih poklicu ležečo lastnost, da so vedno žejni in da si gase žejo prav radi — seveda ob tujih stroških. —

Taka prilika, ko je bilo imenovanje gosp. Taxa za okrajnega glavarja, ni se smela nikakor spregledati.

Dne 3. t. m. zbrali so se tedaj naši vrli „fajerberkarji“ pod poslopjem okrajnega glavarstva in zarojoveli so trikrat „hoch“. Šteli smo vestno to veliko množico brežkih „hoch“-erjev dvakrat in našli smo vsakokrat 12, pišem: dvanajst jogrov „fajerberkerjev“; o drugih prebivalcih našega mesteca ni bilo niti duha niti sluha pri bakljadi.

„Fajerberkarji“ so dosegli, česar so želeli. Novo imenovani glavar pogostil je čmernega obraza to nepričakovano veselje in se milostno zahvalil — z dvema sodčekom najcenejšega piva; potem so zakričali „fajerberkarji“ v Tilerjevi gostilni še krepkeji „hoch“ novemu glavarju in s tem je bil konec slavnostnemu večeru.

Mi sodimo, da ni bil gosp. glavar te ovacije iz znanih vzrokov nič prav vesel.

Dne 4. t. m. videli smo res, da so se podale nekatero brežke po sili nemške korporacije k gospodu okrajnemu glavarju, dvomimo pa mi in bržkone tudi gosp. Tax sam, da so jim šle častitke od srca, slovenskega občinskega zastopa iz okraja pa ni bilo med častilci nobenega, taci h je videl le tagespoštni dopisnik.

Kar se je v „Domovini“ pisalo o našem novem glavarju bila je gola resnica, kar smo vedno pripravljali dokazati s fakto; kar pa piše „Tagespošta“, to pa je — oprostite mi sledeči izraz — to je „farbarija“.

(Praga.) (Kako branijo Čehi svoje narodne manjšine.) Ako zapazijo Čehi, da se njihovim rodnim bratom v kakem pomemčenem mestu v narodnem oziru slabo godi in sprevidijo, da bi kazalo jim priskočiti na pomoč v ta namen, da si nekdanj čisto češko mesto zopet pridobé za svojo sveto stvar, napravijo to na sledeči način. Najprej se vsa zadeva opiše v svetlih bojah po raznih listih, navduši se zanj ljudstvo in konečno se smatra spreminitev tega tužnega položaja stiskanih sinov Slave kot življenska potreba celega naroda. To je prvi korak. Kmalu se zbere nekaj narodnih bogatih mož, ali pa se

ustanovi akcijsko društvo, katero si osnuje v kritičnem kraju novo tovarno za take reči, ki se vsak dan rabijo, kakor n. pr.: žveplenke, milo, mazilo za čevlje, črnilo, svinčnike, pivo i. t. d., z jedno besedo, za reči, ki jih vsak človek kupuje. To blago se prodaja po nizki ceni in dasi je posebnost začetkoma navadno slabše nego drugi jednaki tovarniški izdelki, obvarovano je vender vsakega protitekmovanja s strani Nemcev, kajti vsak zaveden Čeh — in zavedajo se vsi — kupuje in si šteje v čast kupovati jedino le takozvano „narodno blago.“ Na ta način bode vsakemu jasno, da novoustanovljena tovarna kar najbolje prospeva. Poglejmo pa sedaj, koliko, so si Čehi s to tovarno opomogli. Češki podjetniki najeli so si jedino le češke delavce, tudi uradniki, inženirji, kemiki i. t. d. so sami Čehi.

Ti seveda kupujejo jedino le pri čeških trgovcih in zahajajo jedino le v češke krčme, takó, da se v kratkem času sliši namesto vsiljene nemščine, več blagolasnega jezika sv. Vac-lava. Marsikateri meščan se sedaj spremisli, spomni se, da je bil še njegov stari oče pristen Čeh in postane sam najmarljivejši delavec v vinogradu svojega naroda. Ne traja dolgo, in občina preide v češke roke, kraj pa je nova in slavna postojanka.

Tukaj se toraj vidi resnica pregovora: „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.“

Dovoljujem si le še vprašati, ali bi pri nas Slovencih ne bilo kaj takega mogoče?

Narodno-gospodarske novice.

Plevel

je velika nadloga za kmeta. Če je njiva hudo plevelna, jo je zopet težko očistiti. Doseže se pač mnogo s plevitvijo in globokim oranjem, vendar je bolje, da plevel sploh ne pride na njive. Če se to zabrani, prihrani se mnogo dela.

Največ plevela pride z gnojem na njivo. Nekateri kmetje imajo navado da vsak plevel vržejo na kompostni kup. Ta gnoj potem zvozi-jo na njivo. Dolgo se je mislilo da seme od plevela v kompostu zgnije. Skušnje so pa pokazale, da temu ni tako. Večina plevelnih semen ohrani v kompostu svojo kaljivost. Zato se pa priporoča, da se naj plevel, če ima že zrelo seme, sežge in še le pepel pomeša s kompostom.

Seme plevela pa pride na njivo s hlevskim gnojem. Živini se daje za krmo zadnje žito. V tako žito je pa pomešano seme raznega plevela. Skušnje so pokazale, da niti konjski, niti goveji in niti prašičji želodec ne prebavi plevelnega semena, da bi več ne kalilo. Posebno nekatere vrste plevela so jako trpežne glede kaljivosti.

Zaradi tega naj se zadnje žito, predno se daje živini skuha ali zmleje. Zmleto ali kuhano tudi živini dobro tekne. Konjem naj se pa zadnje žito sploh ne daje.

Na njivi se plevel pokonča, ako se pusti, da ozeleni, ko se je njegovo seme raztreslo ob žetvi. Ko plevel jedenkrat dobro požene se pa njiva globoko preorje. Drugače pa tudi globoko oranje ne pomaga. Plevelno seme, ki pride globoko v zemljo, zares ne kali, a kaljivost pa ohrani več let. Požene torej, kadar vsled oranja zopet pride na površje.

Seveda je poleg tega treba gledati, da se seje le čisto seme, ako nočemo na njivi imeti plevela. Plevel žitu na njivi jemlje ne le prostor in tako zamoruje žito, temveč žitu odteguje tudi redilne moči. Torej je v dvojnem oziru škodljivo. Več vrst plevela njivo huje izmelje, kakor žito samo.

Plevel pa ne škoduje le na njivi, temveč mnogi plevel je tudi škodljiv na travnikih, ko zamoruje žlahtnejše trave. Zato tudi gnoj, v katerem je dosti plevelnega semena, ni dober za na travnike. Seveda tako škodljiv na travnikih ni, kakor na njivah, ker so travniške rastline upornejše, kakor žitne vrste in nekatere trave so pa na travniku zelo koristne, dočim so na njivi škodljivi plevel. Gledati se pa vsekako mora, da se po možnosti spravijo nekatere vrste plevela s travnikov.

(Debel krompir.) Pri Meranu na Tirolskem je neki kmet pridelal krompir ki tehtal 1 kilo 27 dekagramov.

(Vina) so v renski pokrajini letos še precej pridelali. Tako kisel pa še ni bil nobeno leto, kakor letos.

(Kako se zvadi tuja živina.) Če pripelješ tujo živino v hlev, se govede rade začno bosti in brcati. Temu se pa s tem odpomore, če govede, ki se imajo zvaditi po glavi in vratu, v kolikor se morejo lizati, namažeš z žganjem.

(Prevetrjuje hleve.) Skušnje so pokazale, da imajo krave več mleka, ako se hlevi pogosto prevetrjujejo. Tudi je živina mnogo bolj zdrava.

(Zalivanje dreves.) Kadar je suha jesen, je dobro v novembru sadnemu drevju močno zalivati. Ta voda koristi drevju posebno, če morda po zimi ni dosti snega.

(Ameriške trte.) Naravnost rodeče ameriške trte sadi precej redkeje kakor evropske. Na Francoskem pri zasajanju tacihi trt puščajo mej vrstami poldrugi meter prostora in sade trte jeden meter narazen. Ameriške trte narede veliko bujnejše korenine in veliko bolj les pogajajo, nego naše domače.

Književnost.

(Venec slovanskih povestij.) Prevodi iz ruščine, poljščine, češčine in srbohrvaščine. I. V. Gorici. Tiskala in založila Goriška tiskarna A. Gaberšček. 1896. Str. 174. V pričujoči, čedno opremljeni knjigi je zbrano osem jako lepih povesti, preloženih iz raznih slovanskih jezikov. Te povesti so bile že natisnjene v „Koledarju goriške nadškofije“ in v podlistku „Soče“ in „Primorca“, znane pa so vsled tega največ le na Goriškem. Izdajatelj je čitajočemu občinstvu, katere pogreša še vedno zdrave hrane močno ustregel, da je te povesti zbral v posebno knjigo, ker le tako jim je odprta pot po vseh slovenskih krajih. Cena knjigi s poštnino vred je 55 kr.

(Glasba.) „Cerkvene pesmi“ za mešani in možki zbor, uglasbil Karol Brvar, dobile so že mnogo naročnikov. Med njimi je največ č. gg. duhovnikov, iz tega se vidi, da se ti veliko trudijo za napredek cerkvene glasbe. Kdor želi že večkrat v časnikih priporočene skladbe v slovenskem jeziku, naj se blagovoli oglasiti pri založatelju v Celji. Cena zvezku 70 kr. s poštnino vred. Omenimo še, da ima imenovani skladatelj v rokopisu šest narodnih in svetnih pesmi in sicer: „Slava Slovencem“, „Gozdna kapelica“, „Ne vem“, „Usmev“, „Gorskim valčkom“ in „Prvi cvetki“, katere bi rad dal na svetlo, ko bi se oglasilo zadostno število odjemalcev.

(Književno naznanilo.) Vsem onim gospodom, ki me vprašujejo zastran moje zbirke „Národnih legend za slovensko mladino“, tem potem vljudno naznanjam, da mi je prva izdaja te mladinske knjižice že pred letom dni v vseh zvezkih popolnoma pošla. Zato pa sem podpisane priredil drugo, popravljeno in zdajno pomnoženo izdajo, katera zagleda morebiti še letošnjo zimo pri svojem založniku, J. Giontiniju v Ljubljani in sicer ilustrovaná, beli dan. Nova zbirka bode obsegala sto najboljših legend, med katerimi je le kakih 40 povzetih iz prve izdaje, ostale pa so nabrane na novo, deloma iz raznih slovenskih listov in knjig, deloma pa iz naroda samega, in še torej do sedaj niso bile nikjer natisnjene. Kdor si želi omisliti navedeno zbirko, obrne se naj svoječasno do nje založnika, g. Giontinija, kojemu sem do- tični rokopis že izročil.

V Središči, meseca novembra 1896.

Anton Kosi.

Razne stvari.

(Pretep dveh odvetnikov.) Pred okrajnim sodiščem na Reki sta se sprla odvetnik dr. Ratković in dr. Lenac in se naposled hudo stepla. Sodnik je naredil pretepu s tem konec, da je dal prvega teh omikanih pretepačev odstraniti iz sodne dvorane.

(Profesor samomorilec.) V Zagrebu se je obesil bivši ravnatelj državne realke v Zadru Zipin. Bil je umirovljen v Zagrebu in je poslednja leta bil gostilničar. Sodi se, da se mu je bilo v glavi zmešalo.

(Gledališče na Cetinju.) V črnogorski pre- stolnici so zgradili gledališče, ki ima 20 lož in 10 vrst sedežev v parterji. To je tretje srbsko gledališče. Dosedaj so Srbi imeli gledališče samo v Belemgradu in Novem Sadu. Cetinjsko gleda-

lišče se otvori z dramo „Balkanska carica“, katero je zložil knez Nikolaj. Ta drama je ne- davno izišla tudi v nemškem prevodu.

Za zastavo „Celjskega Sokola“ poslali so nadalje svoje prispevke vsled razposlane okrožnice naslednji darovatelji: G. Gašpar Vrečer, nadučitelj na Teharjih 2 gl., g. Ivan Stegenšek, posestnik v Celji 1 gl., g. B. Kocbek, c. kr. davkar v Lipnici 1 gl., g. Šimen Ljubec, c. kr. davkar v p. v Lipnici 50 kr., g. Anton Virant, trgovski popotnik v Celji 2 gl., g. Josip Medica, knjigovodja v Celji 1 gl., g. Matija Zupanc, posestnik pri Sv. Primožu pri St. Jurji 1 gl., g. dr. Gustav Ipavc, cesarski svet- nik, dekoriran župan itd. v St. Jurji n. j. ž. 2 gl., c. g. Rudolf Raktelj, župnik v Kalobji 1 gl., g. Matija Kavčič, trgovec v St. Jurji n. j. ž. 1 gl., gospodična Tončka Kavčič v St. Jurji n. j. ž. 2 gl., gospa Apolonija Vrečer, posestnica v Vojniku 3 gl., g. Franc Krašovec, oče, c. k. okr. sodnik v p. v Gradcu 3 gl., g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celji 1 gl., g. dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celji 5 gl., g. Ivan Kapus, brivec v Celji 50 kr., g. Anton Kukovič, c. kr. glavni davkar v p. v Celji 1 gl., g. Srečko Magolič, poslovođa tiskarne 50 kr., g. dr. Josip Serbec, odvetnik v Celji 5 gl., g. Alojz Trček, poslo- vodja knjigovodnice 50 kr., g. Miroslav Teržan, trgovski pomočnik v Celji 50 kr., g. Tomaž Vajda, c. kr. okr. tajnik v Celji 1 gl., g. Anton Wach, uradnik v Celji 1 gl., g. J. Zupančič, c. kr. okr. narednik v Celji 1 gl., g. Franc Jenko, železnični uradnik v Celji 50 kr., g. dr. Alojzij Praunseis, okr. zdravnik v Celji 3 gl., g. Matevž Kmecl v Celji 50 kr., g. Edmund Planinšek, uradnik v Celji 1 gl., g. dr. Franc Krušič, zdravnik v Celji 50 kr., g. dr. M. Schmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu 5 gl., g. Anton Uratař v Vojniku 2 gl.

S prošnjo, da bi tudi ostali podporniki in vsi na- prošeni p. n. rodoljubi v kratkem blagovolili poslati svoje prispevke, da se zamore že toli zaželjena sokolska zastava prihodnjo spomlad blagosloviti, kličemo, izreka- joč vsem dosedanjim in bodočim veledušnim darovate- ljem srčno zahvalo in bratski: „Na zdar!“

Za odbor „Celjskega Sokola“:

Franjo Jošt, Dr. Alojzij Brenčič,
t. č. tajnik. t. č. starosta.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru telovadnega društva „Celjski Sokol“, kateri se bode vsilil dne 5. decembra t. l. v čitalničnih prostorih v „Narodnem domu“ ob 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom:

1.) Pozdrav staroste. 2.) Čitanje zapisnikov. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika. 5.) Poročilo račun- skih pregledovalcev. 6.) Volitev staroste. 7.) Volitev odbornikov in namestnikov. 8.) Volitev računskih pregledovalcev. 9.) Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi se vljudno vabijo vsi brati „Sokol“.

ODBOR.

Koledar.

Sobota (21.) Darovanje Marije Device. — Nedelja (22.) 26. pobink. Cecilija, dev., muč. — Ponedelj. (23.) Klemen, papež, muč.; Felicita, muč. — Torek (24.) Janez od križa, spozn. — Sreda (25.) Katarina, dev., muč. — Četrtek (26.) Konrad, škof; Peter, škof, m. — Petek (27.) Virgilij, škof; Valerijan, škof. — Zadnji krajec dne 28. ob 3. uri 49 minut zjutraj.

Sejmi.

Dne 21. novembra pri Sv. Juriju ob Tabru, pri Sv. Juriju ob Ščavnici in v Slov. Bistrici. Dne 23. nov. v Arnovžu. Dne 24. nov. pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dne 25. nov. v Ločah in v Kaniži pri Ptuj. Dne 26. nov. na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Loterijske številke.

Gradec 14. novembra 1896: 12, 23, 73, 54, 85
Dunaj „ „ „ 24, 59, 72, 52, 31

Solicitatorja

sprejme

(235) 1—1

dr. J. Kolšek
v Laškem (Tüffer.)

Na pismeno ponudbo.

Pošten mitničar

za mitnico pri Vojniku se najme proti letni plači po 300 gold., za kurjavo in razsvetljavo 40 gold., skupaj 340 gold. in prosto lepo stanovanje. (Kavcija 200 gold.) Službo je zadnjega grudna (decembra) t. l. nastopiti. Ponudbe pismeno po „Post-Fach 18“ v Celji. (233) 3—2

Ugodna priložnost za nakup!

V likvidacijsko maso tvrdke Fr. Petrič spadajoče manufakturno blago prodajalo se bode počenši s 7. novembrom 1896 vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldan in od 2. do 6. ure popoldan po prav nizkih cenah in sicer v prodajalnici na Mestnem trgu št. 11 v Ljubljani, (poprej lekarna „pri Mariji pomagaj“), kjer se tudi sprejemajo kupne ponudbe za celo ostalo zalogo blaga. Cene in plačilni pogoji za ta slučaj posebno ugodni.

Kupcu vse zaloge mogla bi se tudi prepustiti prodajalnica v porabo. (230) 2—2

Dr. A. Praunseis

naznanja, da se je povrnil z Dunaja in da or- dinuje za vse bolezni in posebe še za zobo- zdravništvo vsaki dan od 9. do 12. ure dopolu- dne in od 2. do 5. ure popoldne v svojem stanovanji (231) 3—1

Ringstrasse št. 9 v Celji.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriskem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Na prodaj. Prejšnje Ottovo posestvo, zdaj lastnina gg. misijonarjev pri sv. Jožefu je zavoljo prevelike skrbi na prodaj — celo ali na kosce; obstoji iz dveh hiš štev. 12 in štev. 29 — iz gospodarskega poslopja, kozolca in zemljišča. Cena vsega skupaj je 7.400 goldinarjev, kateri se morajo ali takoj ali pa v gotovih obrokih izplačati. Lega je lepa, v Čretu, torej blizu mesta in ena hiša čisto nova, še 12 let davka prosta. (198) 10-9

Dr. Josip Vilimek,
okrožni zdravnik na Ljubnem
naznanja, da se je povrnil iz svoje domovine in da zopet zdravi vestno in uslužno vse bolezni. (224) 3-3

Cerkvene ure
izdeluje trajno in solidno z vsako garancijo
urar in kovač

Matija Šramelj v Bočni
p. Gornjigrad, Štajersko.
Na razpolago veliko spričeval in zahval za dobro in izvrstno blago, solidno in natančno delo. (223) 3-3

Učenca
močnega, zdravega, ki bi imel veselje do kovačije in lečenja živine, sprejme takoj (226) 3-3
Janez Sterle,
kovač in živinozdravniški pomočnik v Krškem.

Ivan Cesar
akadem. podobar, pozlatar in izdelovatelj
oltarjev
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu občinstvu za izdelovanje del njegove stroke in prosi, da bi ga počastili z obilnimi naročili.
(225) 3-3 **Ivan Cesar**
v Mozirji.

Brzotjavni na lov: Na-ko, Celje.
Viktor Nasko
mizarski mojster
v Celji
Gospodske ulice
(Herrengasse) štev. 24
Priporoča svojo veliko zalogo lesenih in kovinskih mrljskih rakev ali krst. (147) 25-
Po nizki ceni.

Milan Hočevar
trgovina špecerijskega blaga
v Celji, Glavni trg št. 10
nasproti farne cerkve
Priporoča
častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotavljač dobre in cene postrežbe.

Dragi bralci „Domovine“!
Anton P. Kolenc
trgovec v Celji
kupi vsakovrstno sadje, kakor: breskve, hruške, jabolka, divji in pravi kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol, bučna zrna, konoplje, malinsko štupo, suhe gobe drobno narezane, želoč, knoper, i. t. d. Kupim tudi več vagonov sadja za prešat, pošiljatev se začne 20. t. m. Kdor kaj ima naj se osebno ali pisмено oglasi ter vzorec pošlje.
(135) 52-21
Anton P. Kolenc
trgovec v Celji
„Pri dobrem pastirju“!

Primerna birmanska darila
priporoča
Fran Čuden
v Ljubljani, Mestni trg.
Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih žepnih ur ter velika izbor stenskih ur; zlatih verižic, uhanov, prstanov itd.
Popravila izvršujem natančno in dobro z jamstvom.
Ceniki zastoj. (141) 26-

Otročja obleka od 1-50-7 gld.
Prva in največja spodnještajerska
zaloga oblek
JOSIP HOČEVAR-ja
v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19
priporoča svojo veliko zalogo
nepremočljivih plaščev = havelok
raznih barv in velikosti.
Oblek za gospode, dečke in otroke
vsake velikosti in kroja, po le mogoče
— nizki ceni. —
Velik izbor vseh drugih delov obleke.
Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dni iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga, katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki ceni.
Na željo pošiljam uzorce franco. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49) 43-1
Plašči = havelok od 7-14 gld.

Preselitev.
Podpisani najvljudneje naznanja preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, da sem se preselil iz Šiler-jeve ulice
v „Narodni dom“
II. nadstropje
vhod na levo iz trga cesarja Jožefa.
Priporoča se za nadaljna naročila in vsa v slikarsko stroko spadajoča dela!
V Celji, dne 1. novembra 1896.
Ivan Nep. Gosar,
akad. slikar.
(227) 3-3

Kmetijske stroje:
sadne in grozdne mline, stiskalnice s trajno delujočim dvojnimi in pritisk vravnajočim tlačilom, slamoreznice, ročne mline za žito (s kameni), geple, travniške brane itd. popravila, izdeluje in iz zaloge
— po najnižjih cenah —
prodaja trdka:
Pehani, Lorber & dr.
tovarna strojev in livarna v Žalcu pri Celju.
Dalje prevzame v izvršbo vse v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, posebno na žage in mline, za hmelne sušilnice itd., prodaja razne stvari lastnega proizvoda iz zaječeno najboljšega železa, kakor: vlitve kotle, stopničaste in navadne rošče, razne plošče, možnarje, železne ograje, uteže za ure itd. itd.
Vsi izdelki so solidno izvršeni, postrežba je točna in najprijaznejša, a cene nižje kot povsod drugod. (142)
Za vsak stroj in vsako delo se jamči.

Zdravnik
dr. Anton Schwab
(232) 3-2
ordinuje kakor do sedaj
v St. Pavlu v Savinjski dolini.

Pri Karolu Vaniču v Celji
trgovina „pri dobrem pastirju“
dobiva se

po 16 kr. močen čaj	za ženske obleke
16 " " levantin	" " "
16 " " kreton	" " "
16 " " druk tenki	" " "
16 " " debel firbarski	" " "
16 " " bebercajg	" " "
16 " " zefir	" " "
16 " " satin	" " "
16 " " boston	" " "
16 " " flanel porhat v vseh barvah	" " "
16 " " porhat siv in rujav	" " "
16 " " porhat siv in rudeč	" " "

po 16 kr. močno oksfort platno	za srajce	po 38 kr. močen batmol	za ženske obleke
16 " " vojaško platno	" " "	38 " močno sukno Damentuch	" " "
16 " " slovensko platno	" " "	30 " močen ševiot	" " "
16 " " Domestik platno	" " "	1 kos vojaškega platna 6 gld. 80 kr.	" " "
16 " " fabriško platno	" " "	1 " slovenskega platna 6 gld. 80 kr.	" " "
17 " " tirolsko platno	" " "	1 " Domestik platna 6 gld. 80 kr.	" " "
25 " močen ločen	za ženske obleke	1 " porhata sivega močnega 4 gld. 80 kr. itd.	" " "

Na tisoče kosov raznovrstnega družega blaga vse po fabriški ceni.
Z odličnim spoštovanjem
Karol Vanič.
(229) 3-2